

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

P. T. abonați cari sunt în restanță cu plata abonamentului sunt din nou cu toată insistența rugați să-și achite restanțele. Administrația.

ADMINISTRAȚIA DOMENIULUI COROANEI LA EXPOZIȚIA GENERALĂ ROMÂNĂ DIN BUCUREȘTI

Am primit la redacția ziarului nostru Catalogul*) pavilionului domeniului Coroanei cu următoarea:

Introducere.

Printr'o spontană și călduroasă inițiativă parlamentară, M. S. Regele a devisit, în anul 1884, cel mai mare agricultor din țară.

Atunci s'a instituit *Domeniul Coroanei*, mai mare prin înalte vederi ce să aplică pe dânsul, decât prin întinderea bunurilor ce-l compun.

Administrațiunea acestei Instituțiuni noi a fost încredințată, dela creațiunea ei, Domnului *Ioan Kalinderu*, Doctor în drept dela Universitatea din Paris și Consilier onorar al Inaltei Curți de Casațiune.

Mulțumită principiilor de care a fost neîntreput călăuzită instituțiunea Domeniului Coroanei, să poate afirma că țara a făcut multe progrese izvorite din pilda ce a dat.

Să știe că nu e nimic mai convingător, mai ales pentru omul cu carte puțină ca exemplul care vorbește ochilor. Țăranul nostru imitează ceea-ce vede că e bine, dar' nici odată nu cuatează să ia o inițiativă, oricât de mult i-s'ar argumenta, și oricât i-s'ar părea de înțeleasă.

Pentru instruirea poporului, Administrația Domeniului Coroanei a practicat dar' pe o scară întinsă, pilda în exploatare, ca și în culturi, și a căutat să fie în acest chip o școală de agricultură și de silvicultură cu industriile lor.

*

*) Astfel de Cataloge ar fi înlesnit vizitatorilor foarte mult cercetarea expoziției române, dar' afară de pavilionul Ungar din toate a lipsit.

Domeniul cocoanei să compune din 12 moșii, dintre cari 6 de câmp, 5 de munte și 1 în regiunea colinelor, în suprafață totală de 129.721,⁴⁶⁹¹ ectare. Din acestea sunt:

49.456,⁸¹⁹¹ ectare agricole și
80.264,⁶⁵⁰⁰ „ acoperite cu pădure.

Administrația centrală e în București, și are trei secțiuni:

- 1) Silvicultura.
- 2) Agricultură.
- 3) Contabilitatea.

Cele dintâi două să ocupă, pe lângă lucrările curente și controlul neîntreput al operațiunilor și al personalului, sub nemijlocita direcțiune a Administratorului, cu planurile de exploatare agricolă și amenajamentele silvice, cari să fac și să aplică de serviciile exterioare.

Serviciul exterior e împărțit în 11 circumscripțiuni, puse fiecare sub conducerea unui șef, agricultor sau silvicultor, care atârnă direct de Administratorul Domeniului Coroanei și lucrează după proiectele și bugetele aprobate de dânsul.

În fiecare an mai mulți agenți superiori fac, împreună cu administratorul, călătorii de studii, mai cu seamă în provinciile învecinate, care să aseamănă cu România ca poziție geografică și chiar ca populație.

Fiecare circumscripțiune e înzestrată cu o bibliotecă de opere speciale. Administratorul dă funcționarilor, atât verbal, în desele sale inspecțiuni, cât și prin ordine circulare, instrucțiuni amănunțite privitoare nu numai la serviciu, ci și la educațiunea, cultura și prosperare materială a poporului. O parte din aceste îndrumări a apărut în volum, cealaltă e sub tipar.

Iată câteva din subiectele acestor circulări:

- 1) Înființarea muzeelor agricole și silvice.
- 2) Introducerea gimnasticii în școale.
- 3) Introducerea corurilor școlare.
- 4) Introducerea lucrului manual în școale și clădirea atelierelor.

5) Introducerea exercițiilor militare în școale.

6) Înființarea albinăritului.

7) Însemnătatea drapelului școlii.

8) Datoria agenților Domeniului Coroanei de a să interesa de viața socială și culturală a sâtenilor.

9) Înființarea de societăți culturale.

10) Cultura pomilor roditori.

11) Introducerea asolamentelor în agricultură.

12) Cultura plantelor de nutreț, în vederea secetei.

13) Desvoltarea sentimentului religios la țărani.

14) Statistici agricole și silvice și amenajamente.

15) Cultura cartofilor.

16) Creșterea vitelor și înființarea de pășuni artificiale.

17) Creșterea caprelor.

18) Înființarea Casei de penziuni și ajutoare a funcționarilor Domeniului Coroanei, împreună cu regulamentul ei.

19) Lăptării, școale de lăptărie și însemnătatea industriei laptelui.

20) Distribuiri cărțilelor din biblioteca populară a Domeniului Coroanei, astfel ca sâtenii să dobândească gust de cetit și să se poată folosi de cele ce cetesc.

21) Acordarea de lemne gratuit la comune și locuitori pentru poduri, fântâni publice, case, etc.

22) Clădirea câte unei case țărănești pe fiecare domeniu cu toate anexele ei, spre a servi ca model locuitorilor.

23) Introducerea șezătorilor.

24) Înființarea cursurilor de adulți.

25) Ingrășarea câmpurilor.

26) Înființarea teatrului sătesc.

27) Întinderea culturii cânepei și inului.

28) Despre contractele agricole, în care să se prevadă diferite obligațiuni folositoare locuitorilor, ca: cultura cartofilor, arborilor roditori, cânepă și in, dându-li-să sâmânța gratuit.

29) Întrunirea agenților Domeniului Coroanei în fiecare an pe un domeniu.

30) Înființarea de grădini școlare, în care să se cultive cu elevii cereale, plante de nutreț, legume, flori, etc., și premiarea celor mai bune.

31) Introducerea concursurilor de vite între locuitori pe toate domeniile.

32) Distribuirea gratuită de pueți la locuitori, școale, biserici și autorități și supravegherea plantării lor.

33) Incurajarea societății »Steaua«, care publică cărțile populare.

34) Serbarea zilei de 10 Mai în mod cât mai strălucit, pentru ridicarea sentimentului iubirii de Patrie și de Dinastie.

35) Subscriere la ridicarea monumentului lui »Ion Creangă«, pentru a desvolta în popor recunoștința către aleșii neamului și datoria de a contribui cât de puțin la perpetuarea memoriei lor.

(Va urma).

Rolul învățătorilor în educațiune.

În viața noastră bisericească-școlară nu este de puțină însemnătate ca învățătorii să fie oameni la locul lor. Aceasta necesitare imperioasă să impune cea mai mult cu cât spiritul timpului în privința civilizațiunii ia proporții tot mai mari.

Acești apostoli ai culturii prin misiunea grea dar' frumoasă și-au luat-o asupra-și, au atras încă de pe vremuri atențiunea oamenilor de bine — câștigându-le simpatia, astfel un bărbat de al nostru Florantin vorbind despre rolul educativ al învățătorilor și netăgăduita însemnătate ce o au ei aici pe pământ, să exprime în următorul mod: »Nici suveranii, nici corpurile legiuitoare nu produc în realitate ceea ce pro-

duc învățătorii.« iar' în alt loc zice: »dați-mi mie învățătorii calificați și salarisați și vă voi da vouă un popor cult.«

Dând loc citatului pedagogului reformist Clemens Nohl, care — mi-se pare — la noi este prea puțin cunoscut, mărturisește cu sinceritate, că după regi, cei mai regali bărbați sunt profesorii — învățătorii. Învățătorul este educatorul de căpetenie al neamului omenesc și are datoria să-l facă psihicește și fizicește destoinic pentru întâmpinarea postulatelor mării noastre epoci. El trebuie să cunoască mijlocele, cu al căror ajutor să împărtășiască elevilor sau să desvolte din ei științele și putințele necesare printr'un învățământ vesel și atrăgător.

În modul acesta ei vor deveni binefăcătorii reali ai tinerimei, stâlpii cei mai tari și ajutătorii cei mai cu spor ai societății omenești, câștigându-și vază și nume neperitor între muritori.

Mie mi-să pare că, toată îndreptarea fără nici un rest, atârână dela *lămurirea rostului nostru social* într'un chip care să nu admită contrazicerea altor branșe, dar' nici critica branșei însăși și dacă această lămurire va fi dreaptă; contrazicerea altor branșe (bresle) va amuți, când ele vor simți că noi urmărim *nota specifică a misiunii noastre culturale* și că dispunem de pricepere și putere destulă pentru a o păstra și desvolta. Această notă este *știința și cultivarea ei pe sama societății*, nu pe sama noastră numai, nu ca d. e. a fabricantului care își brevetează o invenție în folosul sporirii capitalului său. Este deci absolută trebuință și de dorit ca corpul didactic al fiecărei școale să aibă totdeauna câți-va membrii cari iau parte la producțiunea științifică a neamului: vaza lui în lumea

erudită este legată intim de aceasta lucrare.

Economistul și staticianul Fr. Eulenburg — specialist în științele sociologice, caracterizează poziția învățătorilor în sânul națiunii numindu-i »*mijlocitorii între știință și viața activă*«. Este deci absolută trebuință de o pătură medie, receptivă, de persoane cari își însușesc rezultatele științei, cari sunt capabile să urmeze schimbările de idei, spre a le introduce după putință și în învățământ și care sunt intelectualicește totdeauna în mișcare, cu un cuvânt care știe să *consume psihicește*.

Învățătorii trebuie să-și câștige și agonisască încă din timpul studiului de pe băncile școalei — sensibilitatea necesară pentru primirea și elaborarea ideilor nouă, dacă voiesc ca școala elementară să țină pas cu timpul modern.

Dar' numai învățătorii cu interes pentru știință și colaboratori ai ei sunt în stare să ție pas cu progresele ei, care sunt descoperirile în domeniul științelor naturale, metodele perfecționate ale experimentelor, concepțiile nouă în psihologie, problemele nouă ale istoriei culturale, ale arhilogiei și mai presus de toate ale culturii estetice și ideilor artistice.

Dacă învățătorii nu voiesc să învețe pe elevi numai ce au învățat cândva și ei, adevărat să stea pe loc, dacă ei voiesc să înainteze de odată cu epoca lor, atunci putința lor de acomodare, eventual colaborarea lor fie și numai într'un cadru mărginit — este absolut necesară.

Școala este — c'o definiție banală — un prilej ca un om matur să influențeze elevi încă nematuri. Fiind deci învățătorul sufletul școalei, să impune în mod imperativ, ca el să fie înzestrat cu capacitatea de lipsă în cadrul activității

FOIȚA

Măr și Păr.

— Din „Povești Ardelenesti“ —
de I. Pop-Retegianul.

A fost odată ca nici odată.

A fost un împărat și o împărăteasă, care cu toate că erau trecuți cu anii, nu aveau nici un copil, de care să se bucure, care să facă să le treacă de năcazuri, să mai uite de suferințele vieții acesteia, — căci, ca și acum atunci încă erau suferințe: n'aveau nici un copil, — pe care din dragoste părintească să-l desmerde, împodobindu-l ca pe-un copil de împărat, și sărutându-l ca pe un singur copil la o casă părintească.

Toate acestea ar fi fost și ar fi trecut, dar' durerea cea mai mare era, că nu avea cine să moștenească scaunul împărătesc, avuțiile cele multe, căci avea împăratul multă blagă, multe scumpeturi, din care să fi mâncat cu lingura și tot nu s'ar fi gătat în veci.

Dar' ce plăteau, toate, dacă nu avea cine să le folosească?

Și astă durere cât de cu greu, totuși mai trecea; de una însă erau mai îngându-rați ca de toate, și aceea era că li-să stinge sângele, sămînția lor.

Oh! Doamne! și mare lucru era asta. Când își aduceau bieții aminte de aceasta, pângeau ca niște copii mici. Cum să nu? Cum să nu aibă năcaz și suferințe, cum să nu-l ajungă jalea pe ori cine, când știe că n'are cine să-l cânte, cine să-l plângă cu adevărată durere la moartea lui, și cine să-l pomenească cu sfințenie după aceia?

Nu însă numai ei erau supărați tot poporul din împărăția lor era pătruns de durere, văzând că să stânge sămînța împăratului; și vai ce oameni buni erau, și împăratul și împărăteasa, ca și-o bucată de pâine! Nu era om în întreaga împărăția căruia să nu-i fi făcut un bine, nu era sărac, pe care să nu-l fi ajutat; nu era bolnav, la care împărăteasa să nu-i trimită ceva bun, îndată ce auzia de boala lui.

Toate acestea erau prea mult dela un împărat, și chiar pentru asta era în jale toată împărăția, văzând că neamul bun de oameni să împuținează.

Să remeau, ca nu cumva să dea peste vr'un neam rău de oameni, care tocmai, așa să le amărească zilele, precum le-a îndulcit împăratul de acum.

De-a mai avea copil a trecut nădejdea, căci erau bătrâni, își puseră dar' nădejdea în Dumnezeu, să lăsară în voia lui, fiind increpințați, că D-zeu toate le face cu socoteală pentru binele oamenilor, și oamenii nu trebuie să judece despre ceea-ce face D-zeu, căci el într'un chip ne iubește pe toți, apoi noi nici nu știm ce n-e bun nouă, numai D-zeu știe, care nu face decât bine.

Intr'o zi venind împăratul cu împărăteasa dela biserică și trecând peste un pod, văzu împărăteasa în apă un pește foarte frumos, deci îi zise împăratului:

— Uită-te împărate în apă, ce pește frumos! acela ar fi foarte bun de prânz, mi-e

sale, călăuzit de sentimente nobile și mai pe sus ne toate un om model în caracter.

Când acestea să vor întâmpla vom simți că descoperim o parte largă din viitorul științific al neamului nostru.

N. Hamsea.

Agricultura ungară.

(Urmare și fine).

Viticultura ungară a trecut printr-o grea criză din cauza ravagiilor făcute de filoxeră. La 1875 — an în care filoxera s'a arătat pentru întâia dată în Ungaria, — viile ocupau în Ungaria o suprafață de 358,000 hectare cari dădeau 5 până la 6 milioane hectolitri de vin pe an. Dela 1880 până la 1900 ravagiile făcute de filoxeră au redus această suprafață până într'atâta în cât Ungaria încetă de a mai trece de țară viticolă. Dară, mulțumită silințelor și sacrificiilor guvernului, cinci-spre-zece ani au fost destui pentru reconstituirea viilor distruse. Noul vii fură plantate în terenurile nisipoase imune din Kecske-mét și întâiele încercări dădură rezultate atât de satisfăcătoare în cât să luă hotărîrea de a persevera pe această cale. În scurt timp 40,000 hectare terenuri nisipoase au fost efectate viticulturii. Silințele tinzând la reconstituirea viilor de munte au fost de asemenea încununate de succes. În câmpiile cu solul nisipos s'au plantat cepi americani; la viile de munte s'au întrebuințat dinpotrivă cepii din țară tratați cu sulfură.

Legea din 1896 asigură viticultorilor putința de a împrumuta cu dobândă mică fondurile trebuincioase pentru reconstituirea viilor, — statul garantând amortizarea împrumuturilor a-

și dor de pești proaspeți, căci de mult nu am mâncat; la cel din apă mi-să dă.

Să uită și împăratul și văzu peștele. După ce ajunse acasă, dete poruncă pescarilor, ca să prindă vre-o câți-va pești de care văzuse.

Câți pescari au fost în oraș și 'n apropiere, toți s'au dus să împlinescă porunca împăratul cât de îngrabă. Căutară mult timp, dar' de geaba s'au trudit, căci numai unul a aflat de felul acela, cum spusese împăratul, dar' totuși era destul, ca să-i treacă împărătesei de dorul peștilor.

Bucătăreasa, — o țigancă, — să și puse îndată să pregătească din acel pește o mâncare cât să poate de bună, își adună dar' toată iscusința, ca să poată face o bucatură, care să-i placă împărătesei.

Când era mai fript, gustă de sare, dar' cu toate că a pus destulă, era ca și când n'ar fi pus, mai puse deci și gustă iar' dar' nici acum nu era sărat deplin, și-a treia oară puse și mai gustând odată o află bună.

cordate de Bănci. S'a întemeiat chiar o instituție financiară ale căreia operațiuni să referă exclusiv la reconstituirea viilor, — lucrare care să face sub supraveghierea funcționarilor speciali ai guvernului. Mulțumită acestei solicitudinii viile celebre ale principalelor regiuni viticole ale Ungariei n'au întârziat a fi reconstruite.

Sunt în Ungaria mai multe școli speciale cari înlesnesc recrutarea de buni viieri. Institutul Ampelologic di Budapesta studiază adânc toate chestiunile cari interesează viticultura ungară.

Pădurile acoperă în Ungaria o suprafață de 9,000.000 hectare. 1,500.000 hectare aparțin statului și 3,500.000 hectare aparțin unor corporațiuni și instituțiuni publice. Ministerul agriculturii are înalta direcțiune a administrării pădurilor și veghiază ca exploatarea pădurilor și replantarea lor să se facă în mod rațional.

Creșterea vitelor a făcut mari progrese în Ungaria, de când agricultura țării tinde să se modernizeze. Statul a făcut mari sacrificii pentru a îmboldi dezvoltarea creșterii vitelor și societățile de agricultură i-au dat un prețios și devotat concurs. În toate comitatele să organizează expoziții de vite și Societățile agricole, precum și guvernul, încurajează pe crescători acordându-le numeroase premii pentru vitele cele mai bine îngrijite. Ministrul agriculturii și Comițiile agricole impart tauri, armăsari, berbeci și porci aleși pentru a îmbunătăți rasele țării. Satele obțin animalele de reproducere pe prețuri foarte mici și li să acoardă plata în rate, fără dobândă.

Guvernul crește animale reproducătoare în propriile sale ferme și herghelii, și, dacă să prezintă ocazia, cum-

Acum putea să o ducă împărătesei, care tot aștepta să se frigă odată.

Mâncă împărăteasa, iar' oasele le dete la o cățea. După câțva timp băgară de samă. atât împărăteasa cât și bucătăreasa, că au pornit grele; cățeaua încă să vedea a fi prins câțai.

La nouă luni dela mâncarea peștelui, împărăteasa a născut un copilăș frumos pe care l'a numit «Măr». Iși poate închipui ori și cine bucuria împăratului, a împărătesei și-a întregului popor.

Bătrânii aveau la cine să se înbucure, pe cine să sărute, era cine să le urmeze în împărăție, și cine să le moștenească averile, iar' poporul acum nu să temea că să va stinge neamul cel bun.

Știură toți bine, că aceasta întâmplare e numai dela D-zeu, deci nu încetară al lauda pentru împlinirea rugăciunii lor.

Tot în ziua aceea mai de cătră seară născu și bucătăreasa un copil pe carel numi «Păr». Cățiaua puiase încă demult, șeasa câțai tot unul ca altul de frumoși; acum erau mari.

pără și în străinătate animale de rasă bună.

Marile herghelii ale statului ungu-resc au o reputațiune universală ca ferme de cel mai întâi ordin în cari toate ramurile agriculturii și mai ales creșterea vitelor sunt practicate cu cea mai mare perfecțiune.

Rasele de vite cornute cele mai răspândite în Ungaria sunt: rasa ungară, întrebuințată în special ca vită de jug și rasele lăptoase de Pinzgau, Bern, Simmenthal și Innthal. Să mai întâlnește o rasă ungară specială, tot atât de utilă la muncă, precum e de bună în lăptării — e rasa de Bonyhád, crescută în comitatele Tolna și Baranya.

Sunt 300 până la 400 de proprietari, cari să ocupă cu creșterea vitelor de rasă. Ei au, fiecare, dela 100 până la 2,000 vite pur-sânge.

Dezvolarea creșterii vitelor a determinat înmulțirea marelor lăptării.

Să numără acum în Ungaria 584 societăți cooperative de lăptărie, având 55,981 membri, cari posedă 93,839 vaci și pproduc 95,000 365 litri de lapte și 12,906.000 kilograme unt pe an.

Lăptăriile cooperative furnizează produsele lor unor lăptării centrale cari le tratează și le pun în vânzare. Acum sunt 12 asemenea centrale, dar' inspectorul lăptării care funcționează la ministerul agriculturii, lucrează cu ardoare ca să organizeze câte o centrală de fiecare regiune. Untul ungu-resc tratat în aceste stabilimente, și-a găsit drumul chiar până în țările de peste Ocean.

Calul ungu-resc să bucură de o faimă asupra căreia nu trebuie înzistat. Cavaleria tuturor armatelor europene își dispută acești cai. Acest rezultat să datorește mai ales hergheliilor Statului, cari și-au atras elogiile entuziaste ale

Tot din brațe-n brațe creștea Măr, copilul împăratului; când era la mână-să, când la tată-său dar' nici Păr, copilul bucătăresei, încă nu să lăsa de crescut, și cu toate că Măr era ținut mai bine și mai odihnit ca Păr, care trebuia după ce mai crescuse, să ajute mamei sale, totuși era unul ca și altul, par'că ra fi fost chiar frați gemeni și la un cost. Împărătesei nu-i plăcea de aceasta și s'a gândit mult, cum să facă, ca să cunoască bine copilul ei din al bucătăresei, dar' cea gândit să facă, a lăsat pe alte timpuri.

După ce a trecut de opt ani, au început a merge la vânat; și-au împărțit câni ce șasă dela căția; Măr ia numit pe ai lui: Florean, Cioban și Frunză-de-măgheran, iar, Păr ia numit: Bujor, Rozor și Cetina-brazilor când de ici când de colea, săgetau cu arcurile lor câte ceva și duceau la părinți.

Odată fiind iar amândoi în pădure la vânat, s'au făcut frați de cruce, jurându-și dragoste vecinică.

După-ca s'au făcut frați de cruce, Măr nu a mai vrut să poarte vesminte de cele

agronomilor celor mai competenți din lume.

Prima din aceste herghelii a fost întemeiată în 1785 la Mezöhegyes. Câțiva ani mai târziu, guvernul organizează o altă herghelie la Bábolna; cinci-zeci de ani mai târziu o a treia la Kisbér și în 1875 o a patra la Fogaras (Făgăraș).

În ele să cresc cai conform trebuințelor și condițiilor regiunii respective. La Kisbér să cresc cai pur-sânge și jumătate sânge englez; la Bábolna pur și jumătate sânge arab; la Mezöhegyes jumătate sânge englez de o rasă mai grea cum sunt caii Grand Nonius, Petit-Nonius (anglo-normand) și Gidran (anglo arab); și în sfârșit la Făgăraș să crește rasa de Lipitza. În cele patru herghelii sunt 5,015 cai.

Țara e împărțită în districte hipice, fiecare posedând depozite de armăsari. S'au stabilit o mie de stațiuni de gonire, unde crescătorii pot aduce iepele lor ca să fie gonite, plătind prețuri foarte modeste.

Guvernul și societățile de agricultură organizează foarte des concursuri hipice și vânzări de cai. Sunt celebre vânzările de cai de lux ale Societății Naționale de Agricultură din Ungaria, cari au loc în fiecare primăvară și în fiecare toamnă. Să exportă ca la vre-o 40,000 de cai pe an (în valoare de 25 milioane Coroane).

Creșterea rasei ovine acuză o mișcare retrogradă în Ungaria, ca și în restul Europei de alt-fel. În 1895 s'au numărat încă opt milioane de oi în Ungaria, dar' acest număr a scăzut mult. Altă-dată încrucișarea Electoral-Negretti și Merino era foarte cunoscută și să exporta mult, mai ales în Franța; dară măsurile vamale severe au făcut ca acest comerț să fie foarte greu. Acum să cresc rasele englezești a cărora lână este o marfă de mare valoare. Ungaria exportă

scumpe, ci numai de acelea de care avea și Păr, apoi părinții ce nu ar fi dat pentru iubitul lor, care acum nu era copil, ci voinic, ia făcut și lui Păr tot așa vestminte frumoase ca și lui Măr.

Acum chiar nu să puteau cunoaște unul din celălalt. Nu era nici un sămn, prin care să se deosească unul de altul. Până acum, când barem de pe vestminte să cunoșteau, mai putea suferi împărăteasa, dar' acum nu. De multe ori vrea să-și desmerde feciorul cu câte un sărutat și săruta pe al bucătăresei; de multe ori vrând să-și țină feciorul cu câte ceva mâncări mai bune, chema pe al bucătăresei. Iși puse dar' de gând, că neapărat îi va face vrun sămn lui Măr, de pe care să-l cunoască.

Odată venind iar' amândoi dela vânat împărăteasa și cunoscă odrasla, căci o strigă: »Mamă«. Ea 'l chemă la sine, și cu un fier ce la fost ars în foc, îl inferă la mâna dreaptă

ca la vre-o 140,000 capete pe an (în valoare de 2 $\frac{1}{2}$ milioane Coroane) și lână în valoare de 15 milioane Cor.

În 1895 Ungaria avea 7,500.000 capete de porci, dar' în 1896, 1897 și 1898 o epizootic a distrus ca la vre-o 1,500.000 capete. Până în ultimul timp să creștea aproape exclusiv numai rasa ungară (mangalica), dar' de câtă-va vreme să încearcă a să crește bacon-pigs englezi, rasele de carne fiind astăzi mai căutată de cât cele de untură.

Porcăriile din Kőbánya sunt cele mai mari stabilimente de acest gen din Europa. Ele au fost întemeiate acum vre-o cinci-zeci de ani pe o suprafață de o sută hectare.

În 1894 Ungaria a exportat 1,500.000 capete de porci în valoare de 156 milioane Coroane. Dela 1897 nu mai exportă de cât 400,000 capete pe an.

Creșterea paserilor să desvolda foarte bine și Ungaria exportă paseri și ouă în valoare de 35,100.000 Cor. Există societăți cooperative cari adună ouăle de pe la crescători pentru a le trimite la Budapesta și în străinătate.

Apicultura a făcut și ea progrese satisfacătoare. În 1899 ministrul agriculturii a organizat la Gödöllő o formă de apicultură care face experiențe cu prepararea mierei și a cerei și cultivă plantele cari priesc mai bine albinelor. Sunt 660,000 stupuri în Ungaria și valoarea totală a produselor lor e prețuită la patru milioane Coroane pe an.

Piscicultura să bucură și ea de solitudinea statului. În urma regulării fluviilor și riurilor numărul peștilor a fost redus, dar' acum pescuitul e regulat printr'o lege specială care tinde să puie capăt ravagiilor ce pescuitul dezordonat făcea în populația cursurilor de apă.

Sericicultura să propagă repede,

Ca și un leu răcni Măr, când simți că e înținat și zise:

— Mamă, mi-ai mâncat norocul! Fără noroc voi fi deci în lume și până atunci nu mă odihnesc, până ce nu-mi capăt iar norocul, căci fără nvroc nu pot sta. Vă las cu Dumnezeu!

Împăratul și împărăteasa, când auziră aceste cuvinte ale fiului lor, leșinară de durere, îl rugară să nu să ducă, dar' toate rugăciunile lor, a lui Păr, și a întregului popor fură zadarnice. El răspundea:

— Mă duc ca să-mi împlinesc cât mai iute viața cea fără noroc, și ajutând D-zeu, să-mi câștig iarăși cea cu noroc.

Când plecă, fratele său de cruce Păr 'l petrecu cale de două zile, și îl rugă, ca barem lui să-i spună adevărat, pentru care pricină să ducă, căci să temea să nu-i fi părut rău, pentru-că el fecior de împărat s'a făcut frate de cruce cu un fiu de bucătăreasă.

graței silințelor continue ale inspectorilor ministerial însărcinat cu distribuirea vermilor de mătase și cu cumpărarea coconilor. Acest inspector produce și distribuie 2000 kgr. de semântă pe an și exportă mătasea (800 kilograme pe an) în Franța și în stăinătate.

S'au numărat vre o 100,000 de familii cari să ocupă în 2800 sate cu creșterea vermilor de mătase. Numitul inspector supraveghează lucrul lor. Producțiunea lor anuală este de 1,750.000 kilograme. Guvernul a făcut cinci torcătorii (filaturi) de mătase și de borangic, a cărora producțiune să vinde la Lyon, în America și în Germania, unde calitatea e foarte apreciată. Aceste torcătorii sunt închiriate acum în condițiuni foarte avantajoase unor antreprenori (elvețieni și francezi). Lucrătorii întrebuințați câștigă până la trei milioane de Coroane pe an.

Guvernul a creat și întreține o școală superioară de agronomie (Magyar Óvár); mai multe școli secundare, un mare număr de școli primare pentru a face micilor cultivatori educația, școli speciale de viticultură și horticultură.

Nr. 9711.

Circulariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

Maiestatea Sa Preagrațiosul nostru Rege s'a îndurat a dispune, ca osemintele fericitului principe Francisc Rákoczy al II-lea, luptătorul pentru libertate, și a soților săi emigrați, să fie readuse din străinătate și așezate spre vecinică odihnă în patrie.

Ziua, în care să vor transporta acele oseminte, Excelența Sa D-nul Ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică dorește să fie sărbătoare șco-

— Frate să mă crezi, răspundea, — mama mi-a mâncat norocu, eu nu le-am spus lor, dar' trebuie să mor; tu însă când vei vedea pe mărâma aceasta, pe care ți-o dau acum, trei picuri de sânge, să știi că am murit; vino și mă caută, căci de mă vei afla voi fi cu noroc, dar' până atunci nu,

— Și-i dete o maramă.

— Atunci, frate Măr, nu te las; acum voi veni și eu cu tine, că dacă vei da de vre-o nenorocire, atunci îndată să te pot scoate.

— Lasă-mă frate, rogu-te, să mă duc și vino de mă caută când va fi lipsă.

Să sărutară și să despărțiră.

(Va urma).

Onorați cetitori!

Lățiți foaia aceasta între cunoșcuții D-Voastră!

lară, recercându-ne să dispunem atare festivitate, în toate institutele de învățământ și în toate școlile populare cu care ocaziune să se facă cunoscute meritele patriotice ale fericitului, și prin aceea să se sâdească în inimile fragede ale tinerimei școlare stima și pietatea, ce o simte fiecare patriot, față de figura măreață a numitului principe.

Urmând recercării acesteia și dorind a ne manifesta și noi sentimentele de pietate față de fericitul principe și loialitatea noastră față de preainalta dispuziție a Măiestății Sale Monarhului nostru, aflăm de bine a dispune următoarele:

La 16/29 a lunii curente, în care zi osămintele fericitului principe și a consoților săi de luptă, vor ajunge la Casovia (Kassa), locul înmormântării, *prelegeri nu să țin*, ci în loc de prelegeri să se țină în toate institutele de învățământ și în toate școlile noastre populare *festivitate școlară* sub numirea »festivitatea Rákoczy«.

La acea festivitate, fiecare director dela Institute și fiecare învățător și învățătoare dela școlile noastre populare va avea a ținea elevilor o vorbire despre meritele acelu fericit principe, pentru a stîrni în tinerime pietele, sentimente patriotice și de recunoștință către acei bărbați, cari s'au luptat pentru binele patriei.

Sibiu, 5/18 Octomvrie 1906.

Ioan Meșianu,
arhiepiscop.

Starea agricolă în Ungaria.

Conform raportului ministrului ung. de agricultură starea sămănăturilor și a împrejurărilor agricole e astfel:

În jumătatea întâia a lunii Octomvrie n. timpul a fost prielnic dezvoltării bucatelor târzii, cari n'au fost culese încă, precum și lucrărilor agricole de toamnă. Sămănăturile de rapiță precum și cele timpurii de grâu și săcară să desvoaltă bine, sămănăturilor mai târzii însă le lipsește ploaia.

Brumele și înghețurile în multe părți ale țării au stricat legumelor, plantelor de nutreț și strugurilor.

Cucuruzele târzii fiind în urmă timpul secetos și în mare parte călduros, au ajuns la deplină coacere.

În deobște roada cucuruzului corespunde așteptărilor.

Peste tot luat să poate socoti de jugăr catastral 10 $\frac{1}{2}$ miji metriche, așa că întreaga recoltă a cucuruzului în anul acesta e cam de 40 $\frac{1}{2}$ milioane miji metriche.

Anul trecut au fost 23 $\frac{1}{2}$ milioane miji metriche, deci în anul acesta s'a făcut cu 17 milioane miji m. mai mult cucuruz.

Cartofii sunt scoși în unele locuri, însă cei tâzii din pricina ploilor abia acum să scot. Recolta cartofilor e mai bună ca cea din anul trecut, nu corăspunde însă așteptărilor. Va fi cam 52 $\frac{1}{2}$ milioane miji metriche, anul trecut au fost 45 $\frac{1}{2}$ milioane, deci anul acesta cu 6 milioane m. m. mai mult.

Varza și legumile s'au dezvoltat bine. Varză va fi multă.

Recolta napilor de zahăr și de nutreț e destul de bună.

Pășunile și izlazurile, precum nutrețurile meșteșugite au fost îndestulitoare, unde ploile au căzut mai des, în unele părți ale țării în urma căldurilor dezvoltându-să iarba s'a și cosit, și fiind timpul secetos, prielnic, otava s'a strâns fără piedeci.

Viile. Culesul în cele mai multe părți ale țării s'a isprăvit. Timpul de peste zi fiind secetos și călduros a fost prielnic culesului, bruma și înghețurile de peste noapte au pricinuit însă pagube mari. Producțiunea vinului nici ca cantitate și nici ca calitate nu e mulțumitoare.

Culesul poamelor de toamnă s'a făcut între împrejurări prielnice, fiind timpul frumos. Roada poamelor însă în urma vermilor, ploilor din luna trecută, cari au adus cu sine că multe poame au căzut, — a fost slabă. P. R.

Știri de tot felul.

Congresul național bisericesc și-a terminat agendele Luni în 22 Oct. n. c. Toate ședințele au fost prezidate de I. P. S. Sa Metropolitul *Ioan Meșianu*, care închizând sesiunea congresuală mulțumește întâiu de toate bunului Dumnezeu, că a ajutat congresului să resoalve agendele aparținătoare competenței sale așa cum cer interesele biserice și ale neamului, apoi mulțumește deputaților congresuali pentru zelul și devotamentul dovedit și de astădată față de biserica și așezămintele ei. Împloară darul de sus asupra lucrărilor congresului și mulțumește deputaților și pentru sprijinul acordat Inaltpreasfinției Sale ca să poată conduce acum la bătrânețe înaintate dezbaterile congresului.

La cuvântul deputatul *Emanuil Ungureanu* și în numele congresului mulțumește asemenea întâiu lui Dumnezeu, că a dat sănătate și putere Inaltpreasfinției Sale să poată conduce și acest congres național bisericesc, apoi în a doua linie mulțumește Inaltpreasfinției Sale pentru tactul și înțelepciunea dovedită și de astădată întru conducerea dezbaterilor și a ședințelor congresului. Roagă pronia cerească să țină pe Inaltpreasfinția Sa încă mulți ani în viață și în deplină sănătate ca să mai poată conduce cu tact și înțelepciune și alte congrese.

Între șgomotoase alcămări la adresa Inaltpreasfinției Sale, deputații părăsesc sala de ședință la orele 12 și trei sferturi.

Conferența preotească a tractului Orăștie a fost convocată pe Sâmbătă în 27 Oct. n. a. c. la 9 ore a. m. în biserica gr.-or. din Orăștie, cu următorul program:

1. Sfta liturghie și chemarea sftului Duch cu predică ocazională. — 2. Deschiderea și constituirea. — 3. Raport despre activitatea preoției și starea poporului tractual. — 4. Citirea diferitelor cercuale pentru conferență. — 5. Eventuale propuneri însemnate la prezidiu.

Necrolog. Cu inima frântă de durere facem cunoscută consângenilor, amicilor și cunoscuților trista și dureroasă știre, că prea iubita noastră sifă și soră *Florentina Sabó*, învățătoare gr.-cat. după un morb greu și lung, împărțită fiind cu Sf. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Mercuri în 24 Octomvrie n. la orele 11 $\frac{3}{4}$ seara în etate de 24 ani. Osămintele scumpei decedate s'au așezat spre odihna vecinică, Vineri în 26 Octomvrie la 3 ore d. am. în cimiterul gr.-cat. din loc. Dormi în pace scumpa noastră, nu te vom uita! Jalnica familie.

Trimitem condolențele noastre întristatei familii!

»**Revista Economică**«, organul băncilor române, după cum ni-se scrie a trecut cu ziua de 23 Octomvrie de sub direcțiunea d-lui Dr. *C. Diaconovitch* sub cea a d-lui I. *Lăpădatu*. Redacțiia »Revistei Economice« s'a mutat cu acea zi la Orăștie (Szászváros), administratiia va rămânea de o camdată tot în Sibiu (Nagyszeben). G. T.

Excedentul bugetar al României pro 1905—1906, încheiat la 30 Septemvrie a. c. este de 45 milioane 433.145 lei și 06 bani, cel mai mare ce l-a avut România până azi. Incasările dela 1 Aprilie 1905 până la 30 Septemvrie 1906 au fost de lei 278 milioane 714.013-30 iar plățile în acelaș restimp de lei 233,280,868-24.

Prima cursă a vaporului „Impăratul Traian“. Vineri, 6 Octomvrie la orele 11 a sosit la Constanța vaporul »Impăratul Traian«. E prima cursă ce o face dela Constanța la Alexandria. La Constantinopol s'a oprit numai pentru vre-o 3 ore. Toți Românii i-au eșit întru întâmpinare. Pe vapor a avut loc o recepție, unde s'a servat șampanie și s'a închinat în sănătatea Regelui Carol și Sultanului.

Sfințire de școală.

Sfințirea școlii din Orăștioara-de-sus s'a făcut la 14 Octomvrie st. n. prin protopresbiterul tractual V. Domșa, cu conlucrarea parochilor locali Ioan Romanos și Ioan Olariu.

Era timpul suprem ca să fie înlocuită școala cea veche și necorăspunzătoare cu alt edificiu nou și modern. Lucrările pregătitoare începute în direcțiunea aceasta de mai înainte astăzi s'a realizat șpre cinstea frunțașilor și bucuria tuturor credincioșilor. Simțămintelor acestora a dat expresiune dl protopresbiter la finea actului de sfințire prin cuvinte potrivite în prezența întreg popoului.

Dorim lumină și înaintare popoului din Orăștioara-de-sus și-l felicităm pentru jertfele aduse pe altariul cultului.

Prezentul.

*

Numire. Din Cernăuți să vestește că Maiestatea Sa a numit pe docentul dela universitatea din Viena, dl Dr. *Sextil Pușcariu*, profesor extraordinar de limba și literatura română la universitatea din Cernăuți.

*

„America“ este numele unui nou jurnal ca organ al Românilor din Statele-Unite și în special al bisericilor gr.-or., ce apare în Cleveland O. în fiecare săptămână, redactat de Moise Bălea, preot gr.-or. și Vasile Dobrin. Prețul abonamentului e 12 franci pe an. Să poate procura dela redacțiune 5705 Detroit Avenue Cleveland O. (Nord-America).

*

Poame să caută și să vând en gros cu prețuri mari. Consulul general al României dela Stuttgart, dl M. Doertembach a informat pe ministrul de comerț român, că în piața acestui oraș să caută mari cantități de poame de calitate ordinară pentru fabricațiunea de cidru. Vagonul de poame în bună stare găsește cumpărători cu prețul de 1,050 de mărci, pentru 10,000 de kilograme. Consulul insistă ca comercianții din România să se ocupe mai cu zel de a-și crea astfel nouă debuseuri. Și economii dela noi pot să-și tragă învățătura din raportul de mai sus.

*

Incasările la Expoziția națională în timpul luni Septemvrie la intrări și atracțiuni, au fost de 95 mi 694 lei în număr; 93.563 cupoane 21.339 bilete de drum de fier și 132 timbre comerciale. Dumineca din urmă s'au contat 50.000 intrări; 22.000 intrări plătit; 15.000 cupoane 300 bilete de drum de fer și 4131 intrări à 10 bani pentru lucrători.

*

Generalul Stössel a fost concediat din armată cu pierderea dreptului de penziune și de a purta uniforma. În

cazul când el va fi reabilitat de tribunalul militar în chestia că derei Port-Arthurului, de care e cauzat, Stössel va fi reprimat.

*

Târg de hoare de rassă și expoziție de mașini agronomice la Timișoara. Reuniunea agronomică a comitatului Timiș va aranja la 6 și 7 Octomvrie a. c. în Timișoara târg de hoare de rassă încopciat cu premii și o expoziție de mașini agronomice. Să vor arăta în lucrare mașini și unelte pentru lucrarea pământului, pentru curățitul paielor și pentru tăiatul nutrețului. Reuniunea agronomică a comitatului Timiș a decis, că pentru suma de 4000 coroane va cumpăra hoare de rassă spre a le distribui cu prețuri de rând între membrii săi țărani pentru scopuri de prăsilă.

*

Bulgarii adună bani pentru revoluție. Din Salonic să anunță: Să svonește aici că ambii capi bulgaro-macedoneni, Saratoff și Takalaroff s'ar afla aici, având intențiune să adune aderenți pentru nouăle planuri bulgărești, și să strângă bani pentru comitetul bulgăresc. Să zice că poliția ar fi pe punctul d'a le descoperi urmele.

*

Al 95 și 96-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după ropoșii membri Iozeffina Binder și Ana Comșa.

Acestea formează cuzurile 95 și 96-lea de moarte în sinul Reuniunii de înmormântare Sibieni.

*

Nouăle vase de rășboiu ale Rusiei. Țarul a dat ministrului de marină 18 milioane de ruble, din care sumă ministrul de marină va construi nouă bastimente de rășboiu a căror dimensiune va trece peste dimensiunile lui Dreadnought, bastimentul de rășboiu englez cel mai mare din lume.

*

Din aroma și gustul simțit în urma oleiului de știucă, care așa de greu să poate lua, în fine, să poate afla în stare ușor de luat și cu gust plăcut renumita *Emulziune alui Scott*, care să capătă în toate farmaciile.

*

Urcarea discontului de către banca engleză, dela 5 la 6 procente, a făcut senzație la bursele din Berlin, Paris, Viena etc. Causele urcării discontului sunt cerințelor mari ce să puneau Băncii engleze de a trimite cantități mari de aur din Egipt și perspectiva de a să lua dela Bănci din America aur în cantitate mai mare. Scopul urcării discontului a fost de a pune stavilă astfel cererilor de aur din America. Discontul de 6 la sută al Băncii engleze foarte probabil nu va aduce nici o schimbare

la Berlin, la Viena și la Paris. Să crede că Banca imperială germană va susține discontul ei până acum. Asemenea a luat și Banca austro-ungară din Viena o atitudine rezervată, hotărând de a susține deocamdată discontul de 4½ procente. Banca Franciei asemenea nu va urca discontul, căci Franța are un mare prisos de bani, deși bursa are azi lipsă de a satisface mari trebuințe de bani.

Statele apusene ale Europei au polițe americane (trate) multe în circulație în sumă de vr'o 300 milioane dolari. Dar' de acum aceste polițe nu vor mai fi reînnoite, și așa să speră că va veni aur în mare cantitate din America spre a acoperi polițele, așa că iarăși să va restabili echilibrul în circulația aurului.

Sfaturi.

Cum putem îngrășa caii în timp scurt? Să cumpără din farmacie sau din boltă prafuri albe, șoricioaica sau acid arsenic și să dă cel puțin odată în zi amestecat în grăușe sau țărițe cailor ce voim a-i îngrășa.

Urmând modul acesta de hrănire al cailor, rezultatul deplin muștămitor să va vedea în decurs de 2—3 săptămâni.

*

Stărpirea cloșanilor (hârciogi) și a șvabilor să face foarte ușor cu un ulei ce să chiamă *carbolineum*, care să cumpără în apotecă și drogherii. În locurile pe unde să țin cloșanii, să se toarne din acest ulei, de care ei fug îndată. Tot așa să pot alunga și șvabii. Să unge adecă partea din jos a părțelului, unde să țin, cu carbolineum, iar șvabii de sigur vor fugi pentru totdeauna, deoarece ce mirosul lui nu le place.

*

Un semn sigur când are să fete vaca. Nu totdeauna putem ști sigur când are să fete o vacă, d. e., când o cumpărăm. Și de multe ori e bine să o știm pentru ca să putem fi de ajutor, căci nu totdeauna e semn sigur că vaca are să fete în curând, dacă pulpa va fi țapănă, dacă vițelul va bate în corpul vacii, dacă în țâțe va fi lapte, și așa mai departe. Cel mai sigur semn este vâna care începe la rădăcina cozii și merge spre osul exterior al trupului vacii. Dacă această mică vână este încă vârtoasă și țapănă, vaca nu va făta curând. Dacă este însă moale, vaca va făta de sigur în 24 ore, iar dacă vâna va fi perit de tot, atunci vaca va făta în câteva oare.

*

Paraziții (păduchi, grăpiți) la animale să stărpesc foarte iute cu ulei de cânepă. Acesta e eltin și nu conține nici o otravă așa că de exemplu cânilor și vițelilor, cari au obiceiul că îl ling, nu le strică. La cai să poate

tolosi și contra muștelor cari împung. Minunat este acest ulei mai cu samă la hoare contra grăpștelor, păduchilor, micictonilor etc.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »ȘOIMUȘANA«, societate pe acții, conform § ului 17 lit. a) din statutele societății, să invite la adunarea generală extra-ordinară, care să va ținea în Șimș, Joi la 1 Noemvrie 1906 la 1 oră p. m. în localul institutului.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării, constatarea capabilității de hătărre și delegarea verificatorilor.
2. Decisiune asupra înființării unei filiale în Șieul-mare (Nagy-Sajó). Posturi nouă, decisiuni în cauză.
3. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Din ședința direcțiunii institutului de credit și economii »ȘOIMUȘANA« ținută la 4 Octomvrie 1906.

Direcțiunea.

Dum. 21-a după Ros., gl. 4 sft. 10

Dum	15 M. Lucian	28 Simeon
Luni	16 M. Login	29 Narcis
Marti	17 A. Osse	30 Claudie
Merc.	18 A. și Ev. Luca	31 Wolfgang
Joi	19 Pr. Ioil	1 Nov. T. S.
Vineri	20 M. Artemie	2 Pom. Răp.
Sămb	21 C. Ilarion	3 Hubert

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 28—31 Octomvrie sr. n. 1906.

28. Oct. Alsólendva, Bellus, Czegléd, Diakovár, Erdőszentgyörgy, Felsődabas, Igal, Istvándi, Jakabfalva, Jászdósa, Kaproni-

cza, Kecze, Kézdivásárhely, Kisujtalu, Korpona, Mezőtúr, Monora, Murapetróc, Péterhegy, Pivnicza, Pörgölin, Soroksár, Szabadka, Szentjános (Pozsonym.), Temesrékás, Törökkanizsa, Ujkécske, Ujkécske, Ujpécs, Vadkert (Pestm.), Versecz, Zágráb. — 29. Acsa, Bács, Bán (Trencsénm.), Csetnek, Devecser, Dombó, Feketehegy, Isztimér, Kapolcs, Kéthely, Kisvárdá, Komját, Köpcsény, Lovasberény, Márpod, Nagyszomat, Papolcz, Putnok, Sárvár, Somorja, Szepsi, Verpelét, Villány, Zalaegerszeg, Zboró. — 30. Aracs, Aranyosmaróth, Balassagyarmat, Balkány, Borgoprund, Dalja (Verőczem.), Déva, Felsővadász, Kékes, Kurima, Magyaróvár, Nagydobrony, N-szöllős (Ugocsam), Németujvár, Nustár (Szerémm.), Osgyán, Pinczehely, Rozsnyó (Gömörm.). Sztropkó, Vése (Somogym.). — 31. Aranyosmegyes, Berzevicze, Csesztreg, Egerbegy (Nagyküllőm.), Gyergyóalfalu, Lelle, Mezőbánd, Miava, Nagysurány, Nagyszöllős (Veszprémm.), Szásznádas, Ubrezs.

Szám 1035—1906. vég.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott bíróági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirre tesz, hogy a szásvárosi kir. járásbírósnak 1898. évi Sp. II. 373/3 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt Boj község javára Zaharie Vasiliie és t. ellen 2100 K. s jár. erejéig 1898. évi július hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1060 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak stb. nyilvános árverésen eládatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. bíróság 1906-ik évi V. 318/6 számú végzése folytán kor. tőkekövetés, ennek 190. évi hó napjától járó % kamatai

1/3% váltódíj és eddig összesen 68 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek Boj községében végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközésére 1906. évi November hó 2-ik napjának délután 4 órája hataridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1906. évi október hó 20 napján.

Ruszuly Imre
kir. bir. végrehajtó.

Nu's bani aruncați,

ci un capital sigur cu dobândă ceea-ce cheltuim pentru Emulziunea lui Scott, fiind-că o viață bună și plină de sănătate este totdeauna mai prețioasă decât o avere. Emulziunea lui Scott conține cel mai bun oleiu de ficat de știucă norvegian și singur acesta să folosește la pregătirea Emulziunii lui Scott. Este rezultatul experiențelor câștigate în decurs de 30 ani. Această medicină are o putere de vindecare ne mai pomenită și unde e de lipsă de vindecare sau este lipsă de a împrăștia ori-ce pericol de boală, ajungi urgent la rezultat sigur. Cu oleiul comun de știucă nici-când nu să poate ajunge rezultatul sigur ca și cu Emulziunea lui Scott.

Pescarul cu o știucă mare pe spate e semnul de garanță pentru veritabila Emulziunea lui Scott.

Cu provocare la această foaie și trimițând înainte 75 fil. în marce postale să trimiț ranco sticle de probă dela:

Dr. BUDAI EMIL „Stadtpothek“
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34. 50

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fileri.
(594) Să capătă în toate farmaciile. 3—28

CINE SUFERE de RHEUMA, ISCHIAS și PODAGRA să cumpere o sticlă de Podagra-Fluid

(595) alui Dr. FLESCH, 2—36

care vindecă cu siguranță podagra, rheuma, dureri de mâni, picioare și spate, precum și slăbiciuni de mâni, picioare și umflături.

Efectul să observă în timp scurt.

Să află de vânzare în farmacia „Coroana maghiară“ alui Dr. E. M. FLESCH în Győr, Strada Baros nr. 24.

O sticlă cu un conținut de 1½ decilitru costă 2 cor. Sticle familiare (pentru folosire îndelungată) 5 cor. — Comanda de 3 sticle mici sau 2 familiare să expediază franco.

37 cloțani morți

a aflat J. Sohr din Oberaula după împrăștierea renumitei paste

„RATTENTOD“ „MOARTEA CLOȚANILOR“

(FELIX IMMISCH, Delitzsch).

Să capătă în pachete cu câte 60 fil. și 1 cor. 60 fil. la farmacia

NICOLAE VLAD
din Orăștie (Szászváros).

CUMPĂRAȚI!

Biblioteca „Bunul Econom”

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânțul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul».
8. »Ingrășămintele. Irigațiunile (udarea sământului)
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (gălițe hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovășul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornoate și bivolilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom» Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să ingrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectueșc repede!

Opuri ———
Bilete de log. ———
Broșuri ———
Circulari ———
Bil. de vizită ———
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist. ———
Placate ———
Ord. de dans ———
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent. ———
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimare ———
Couverte ———
Bilete de cun. ———
Etc. etc. etc.

„THE MUTUAL”

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual» sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria: **Budapesta, VI., Andrásy-ut 20.**

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrațiunea acestei foi. 2—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

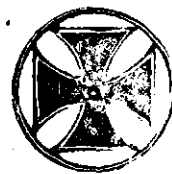
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(191)

de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 123—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, furturi de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftet de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podăgră, ischias, ulul în pat, influența pinsomnie, epilesta, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu multă mire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitte banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» deoarece »Ciasul-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vnzare pentru țeară și streinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.**